

“SINIR KOYMA” ✨

Çocuklara konulan uygun sınırlar ve çocukların konulan sınırlara uymasını sağlamak, beraberinde olumsuz duygularla çocuğun baş edebilmesini sağlamanın önemli bir anahtarıdır.

Sınır Koymanın Aşamaları

Davranışı Tanımlama: Çocuğun anlaşıldığını ve hangi davranışından dolayı uyarıldığını daha net anlaması amacıyla yapılır. Kısa cümlelerle görülen şey söylenir, tahmin ve yorum yapmaktan kaçınılır. Çocuğun davranışları, sözleri, duyguları yansıtılır.

Sınırı İfade Etme: Kural çocuğa net ve açık şekilde söylenir. Ses tonunun sakin olmasına dikkat edilmelidir. Sınırları açıklarken BİZ denilmesi sınırların herkes için olduğunu çocuğun anlamasını sağlar!

Seçenek Sunma: Yeni bir davranış seçeneği verilir. Verilen seçenek;

- Doğal
- Mantıklı
- Ceza anlamı olmayan
- Kabul edilebilir
- Olumlu cümlelerle ifade edilmelidir.

Final Seçeneği/Yoksunluk Verme: Eğer daha önce uyarı yapıldıysa ve çocuk sınıra uymamaya devam ediyorsa uygulanır. Konulan sınırlara uyma ya da uymama çocuğun kendi kararı olacaktır. Nazik, sevecen ve kararlı olunmalıdır.

Kararı Uygulama: Çocuk sınıra uymamaya devam ediyorsa sonuçlarına katlanması sağlanmalıdır.

Sınır Koymanın Yararları

- Sınırlar çocukların öz denetim becerilerini geliştirmesine yardımcı olur.
- Çocuklara yaptıkları seçimler sonucunda sorumluluk almaları gerektiğini öğretir.
- Çocuklar, sınırlar sayesinde istedikleri her şeye her an ulaşmalarının mümkün olmadığını öğrenir.
- Sınıfta oluşturulan sınırlar etkili sınıf yönetimine olanak sağlar.
- Sınırlar, çocukları hem fiziksel hem psikolojik anlamda güvende hissettirir.
- Çocuk kuralları, kurallara uymanın önemini öğrendiği için okulun kurallarına da uyum sağlar, sosyal becerileri gelişir.
- Çocuk ve akranları arasında yaşanabilecek problemlerin önüne geçer, daha huzurlu bir sınıf ve okul ortamı sağlar.

Öğretmenlere Öneriler

- Sınırlar, çocuğun yaşına ve gelişim özelliklerine uygun olmalıdır.
- Sınır koymanın neyi hedeflediği ve sınır koymanın gerekliliği üzerinde sınır koymadan önce düşünülmesi önemlidir.
- Çocuğun gelişim sürecini engelleyici bir tutum sergilenmemelidir.
- Sınır koyulurken çocuk sürece dahil edilmeli ve söz hakkı verilmelidir.
- “Hayır!” kelimesini gerçekten gerekli olduğu durumlarda kullanılmalıdır.
- Sınırları belirlerken anlaşılır ve net olunmalıdır.
- Sınırlar çocuk ile göz teması kurularak ona anlatılmalıdır.
- Tartışma veya kriz anlarında sınırlar oluşturulmamalıdır. Çocuğun sakin olduğu ve dinlemeye hazır olduğu anda oluşturulmalıdır.
- Sınırlar, çocuklar için ihtiyaç duyulmadığında kullanılmamalıdır, çünkü bu durum onların kendilerini keşfetme süreci engellenmiş olacaktır.

Sınıf Kurallarının Oluşturulmasında ya da Kuralların Öğrencilere Hatırlatılması İstendiğinde Kullanılabilecek Alternatif Etkinlik

Öğretmenim İzin Verir Misin?

Etkinlikte çocuklar, sınıfın ya da içinde buldukları ortamın bir tarafında sıra olurlar. Öğretmen diğer tarafta tek başına bekler ve çocuklara her seferinde kaç adım öne çıkmalarını istediğini söyler. Öğretmen tarafından çocukların kaç adım hareket edecekleri ve nasıl bir adım olacağı belirlenir ardından öğrencilere söylenir (adımlar tavşan adımı, dede adımı, yana atılan adım, zıplama dev adımı olabilir). Örneğin; Öğretmen “Çocuklar, üç bebek adımı öne çıkın” der. Etkinliğin kuralı gereği, çocukların öne çıkmadan önce, “Öğretmenim ..... izin verir misin?” cümlesinde verilmek istenen sınıf kurallarının söylenmesi sağlanır. Sınıfın ve çocukların ihtiyaçları doğrultusunda aşağıdaki örneklerde olduğu gibi soru cümleleri oluşturulabilir.

- Öğretmenim tuvalete gidebilir miyim, izin verir misin?
- Öğretmenim söz hakkı alabilir miyim, izin verir misin?

Öğretmen “Evet” diye yanıtlar. Çocukların izin istemeden ileri adım atmamaları gerektiği, atarlarsa geri adım atacakları belirtilir. Etkinlik kurallarına uygun hareket ederek öğretmenin yanına ulaşan öğrenci ya da öğrenciler süreci tamamlamış olur.